



Univerzita Palackého
v Olomouci

Známe vůbec potřeby lidí po městské mobilitě?



Univerzita Palackého
v Olomouci

Obsah

1. Udržitelný a sociálně zodpovědný přístup k dopravě.
2. Jakou dopravu využívají zaměstnanci a studenti Univerzity?
3. Chůze jako základní mód dopravy.
4. Potřeby obyvatel měst vzhledem k dopravě.
5. V čem je tedy problém?



1. Udržitelný a sociálně odpovědný přístup k dopravě

- V rámci udržitelného rozvoje dopravy podporujeme takové módy dopravy, které jsou efektivní, ekologické a s minimem negativních externalit.
- To vše při udržení vysokého stupně mobility **pro všechny**, zejména pro zranitelné účastníky dopravy (děti, starší osoby, osoby se speciálními potřebami a další).
- Za udržitelné módy dopravy je považována **chůze, jízda na kole a hromadná doprava**.



Univerzita Palackého
v Olomouci

1. Udržitelný a sociálně odpovědný přístup k dopravě

Udržitelnost dopravy vnímáme **komplexně**, jako systém, který zohledňuje:

1. *bezpečnost,*
2. *kvalitu života - vysokou mobilitu všech skupin obyvatel,*
3. *fyzické a psychické zdraví,*
4. *ekologii,*
5. *spokojenost a komfort.*

Univerzita Palackého jako společensky odpovědný zaměstnavatel, a v souladu s 3. funkcí univerzity, je příkladem pro ostatní v regionu.



Univerzita Palackého
v Olomouci

2. Jakou dopravu využívají zaměstnanci a studenti Univerzity?

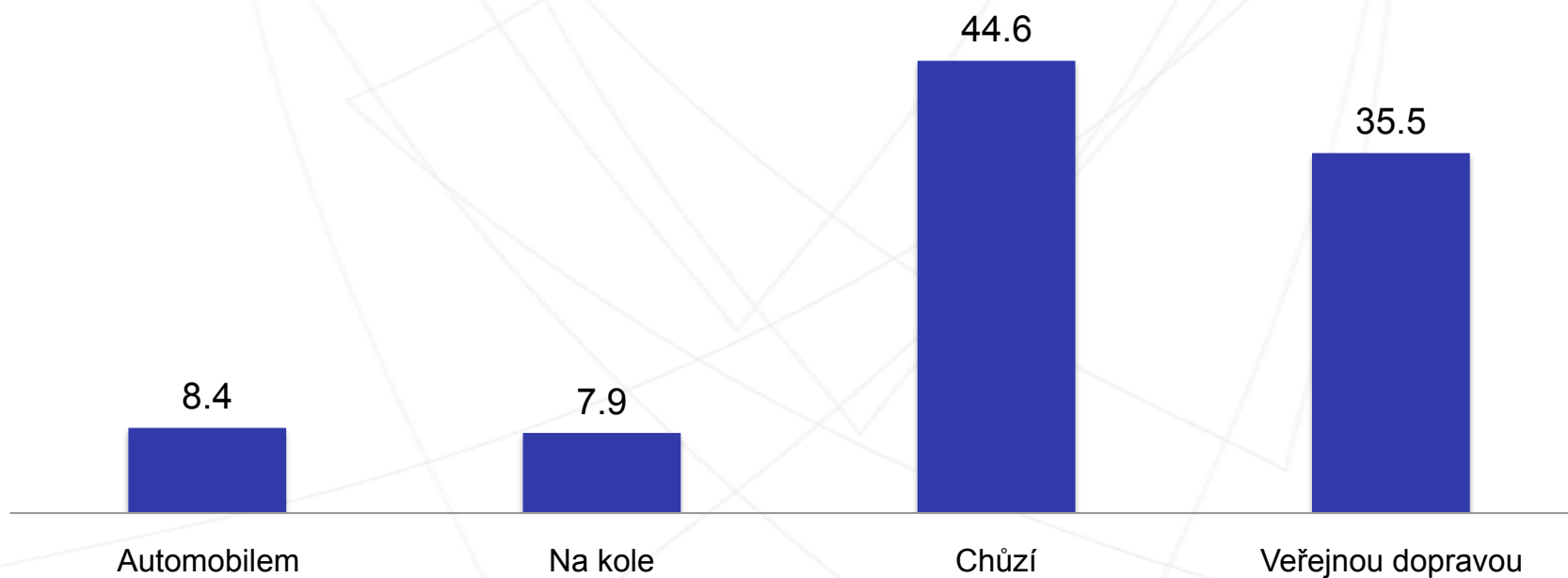
1. Dotazníkové šetření (on-line) zaměřené na postoje, potřeby a preference zaměstnanců a studentů UP vzhledem k dopravnímu prostředí v okolí univerzitních budov a módů dopravy.
2. Sběr dat proběhl v období leden – březen 2014.
3. Celkově dotazník vyplnilo 1035 respondentů.
4. 71 % studentů a 29 % zaměstnanců.



Univerzita Palackého
v Olomouci

2. Jakou dopravu využívají zaměstnanci a studenti Univerzity?

Způsob dopravy do školy/zaměstnání (v %)

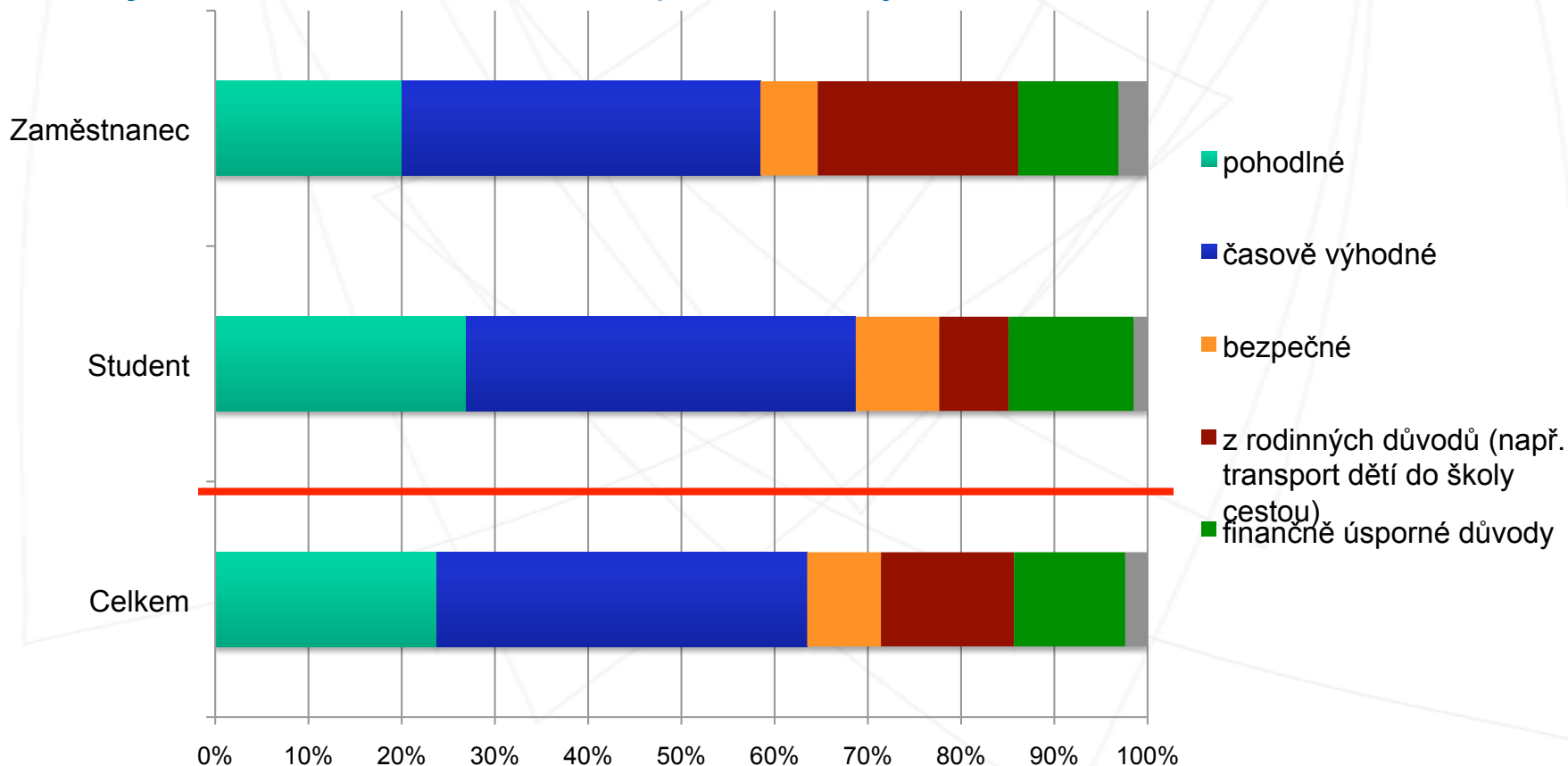




Univerzita Palackého
v Olomouci

2. Jakou dopravu využívají zaměstnanci a studenti Univerzity?

Proč jezdíte automobilem do práce/školy?





2. Jakou dopravu využívají zaměstnanci a studenti Univerzity?

Za jakých podmínek byste vyměnil/a auto za MHD?

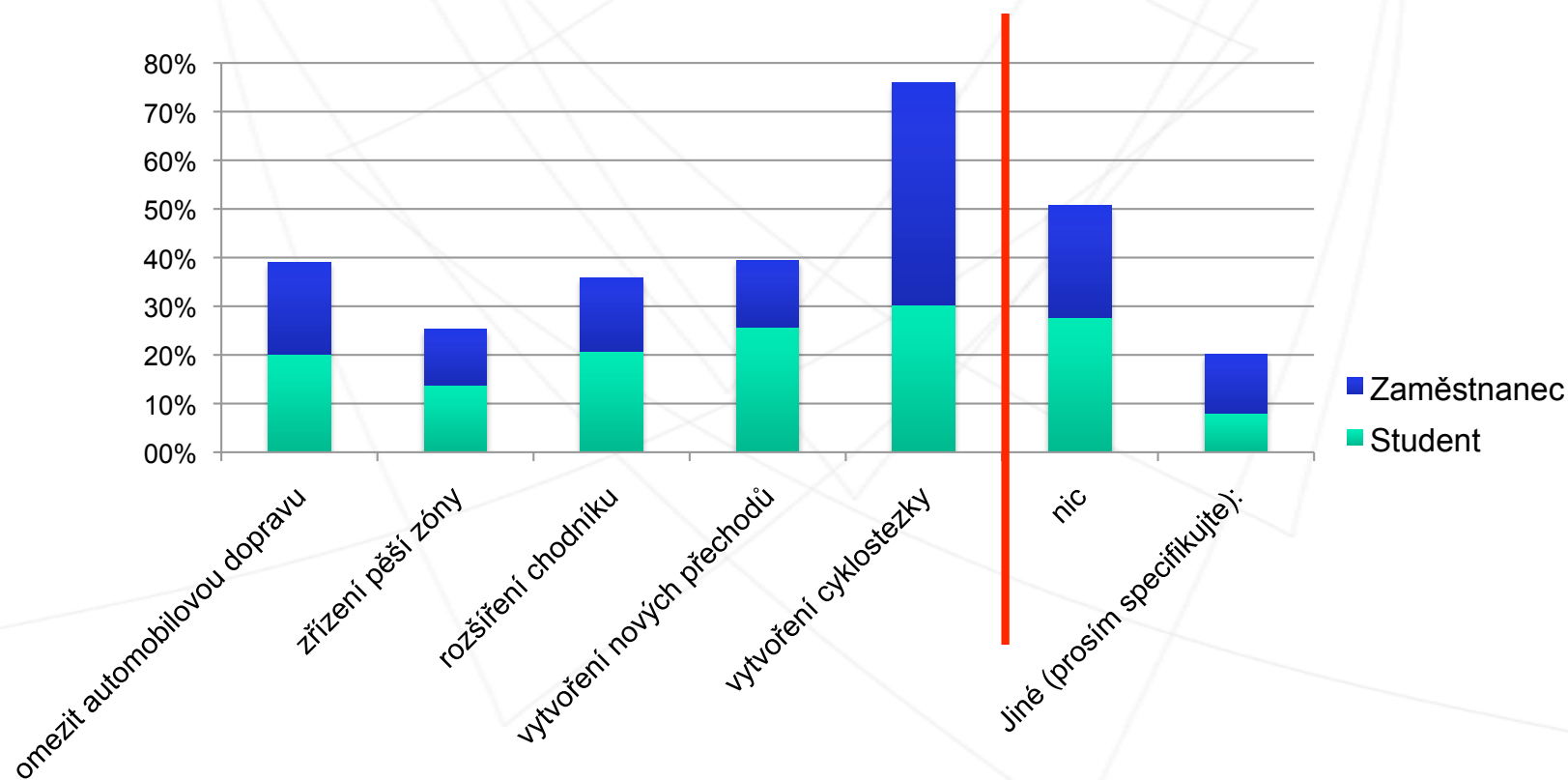
1. Lepší služby z pohledu MHD (přeplněnost spojů, návaznost spojů, finanční výhodnost, časově výhodné).
2. Multimodalita (lepší podmínky pro chůzi, kolo – efekt tzv. prvního a posledního kilometru).
3. Změna rodinné situace (např. děti začnou jezdit do školy samy).



Univerzita Palackého
v Olomouci

2. Jakou dopravu využívají zaměstnanci a studenti Univerzity?

Co byste změnili v okolí pracoviště/školy?





Univerzita Palackého
v Olomouci

2. Jakou dopravu využívají zaměstnanci a studenti Univerzity?

Chodci a cyklisti

Jakou změnu v oblasti chodníků navrhujete?

- **Design chodníku:** širší chodníky, výměna rozbitých (uvolněných) dlaždic („vodní miny“, „kachličky s překvapením“, „minové pole“, „plovoucí chodník“), vyrovnání povrchu.
- Vybudování chodníků, kde nejsou vůbec (zejména lokalita „Šlechtitelů“).

* Přípomínky jsme vyhodnotili kvalitativně podle umístění jednotlivých pracovišť univerzity (ulice) – uvedeno v závěrečné zprávě. Na tomto místě uvádíme pouze nejčastější návrhy.



Univerzita Palackého
v Olomouci

2. Jakou dopravu využívají zaměstnanci a studenti Univerzity?

Sumarizace 1/2

Více než **90 %** zaměstnanců a studentů se pohybuje v okolí univerzitních budov **pěšky nebo na kole** – veřejný prostor by měl být tomu uzpůsoben.

Přibližně **80 %** studentů a zaměstnanců se dopravuje do práce/školy ze vzdálenosti **kratší než 5 kilometrů (29 % kratší než 1 km)** → potenciál pro jízdu na kole nebo chůzi.

Současné **dopravní uspořádání** v okolí univerzitních budov vyhovuje přibližně **2/3** studentů a zaměstnanců, spokojenější jsou studenti.



2. Jakou dopravu využívají zaměstnanci a studenti Univerzity?

Sumarizace 2/2

Nejčastější důvody **nespokojenosti** jsou:

1. nevyhovující infrastruktura pro chodce a cyklisty,
2. nedostatečné služby MHD,
3. nadměrný provoz aut.

Z konkrétních opatření jsou nejčastěji navrhovaná:

1. vytvoření nových cyklostezek,
2. vytvoření nových přechodů pro chodce,
3. rozšíření chodníků,
4. zřízení pěší zóny a omezení vjezdu automobilů.



3. Chůze jako základní mód dopravy

Proč městská mobilita musí být postavena na **chůzi** jako základním módu dopravy:

1. Chůze je nejpřirozenější (a nejstarší) lidský způsob dopravy.
2. Chodit může velká většina obyvatel (na rozdíl např. od automobilové dopravy) – tj. je to nejférovější způsob dopravy.
3. Chůze je něco jako „tmel“ pro ostatní módy (spojuje ostatní módy dopravy).
4. Je vhodná/možná pro nejzranitelnější – děti, starší osoby.
5. Nejekonomičtější mód dopravy – infrastruktura a provoz.
6. Nejméně negativních externalit (dopadů) na okolí.
7. Podporuje ekonomický a sociální rozvoj městských lokalit.
8. Je zdravá.



Univerzita Palackého
v Olomouci

4. Potřeby obyvatel měst vzhledem k dopravě

1. Subjektivní (vnímaná) bezpečnost – člověk se potřebuje cítit bezpečně (vs. skutečná bezpečnost).
2. Komfort.
3. Jednoduchost, plynulost, logičnost.
4. Estetika.
5. Podporující sociální klima.

(Hakamies-Blomqvist & Jutila, 1996)





4. Potřeby obyvatel měst vzhledem k dopravě

10 argumentů pro podporu chůze jako dopravního módu:

1. Nejpřirozenější způsob dopravy.
2. Volnost & svoboda.
3. Je zdravá a udržuje nás fit.
4. Je tichá a ekologicky vlídná.
5. Levná & ekonomická.
6. Společensky oživuje veřejný prostor.
7. Podporuje komunikaci mezi lidmi.
8. Podporuje obchod a ekonomický rozvoj lokalit.
9. Demokratický mód dopravy (nediskriminuje).
10. Bezpečná pro všechny, nepředstavuje riziko pro ostatní.



5. V čem je tedy problém?

V současnosti podíl chůze jako dopravního módu ve městech klesá (Risser, 2013):

Drážďany 36 % (1991) → 24 % (2013)

Lublaň 19 % (2003) → 10 % (2011)

Vídeň 28 % (2012) → 26 % (2014)

Důvody:

1. Největší investice do infrastruktury pro individuální automobilovou dopravu.
2. Preferovaný mód dopravy z pohledu zástupců státu a municipalit je individuální automobilová doprava (osobní rovina a voliči) – strategické rozhodnutí/ volby.
3. Nedostatečný a neefektivní sociální marketing chůze/udržitelných módů dopravy.



5. V čem je tedy problém?

Efektivní podpora udržitelných módů dopravy:

1. Pochopení win win situace (politici, občaní).
2. Akcentace výhod pro člověka (člověk jako míra všech věcí).
3. Pull a Push argumenty v souladu.
4. Komunikace informací nestačí - zvyky a emoce.



Univerzita Palackého
v Olomouci



Matúš Šucha



Katedra psychologie FF UP v Olomouci

www.trafficpsychology.cz

matus.sucha@upol.cz